

Beleidsplan veilige kerk Protestantse Gemeente De Gaastmar

Vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 4 september 2023

1. Inleiding

De Protestantse Gemeente De Gaastmar is een zelfstandige kerkgemeente op het Friese platteland, lid van de Protestantse Kerk Nederland. Hoewel wij een kleine gemeente zijn, voeren wij alle kerntaken uit en voldoen wij aan de eisen van de kerkorde.

2. Uitgangspunten veiligheidsbeleid Protestantse Gemeente De Gaastmar

Om onze taak te kunnen uitvoeren, is het cruciaal dat alle bezoekers en vrijwilligers bij ons veilig zijn en zich fysiek en sociaal veilig voelen. Aan dit uitgangspunt kunnen geen concessies worden gedaan. Wij zijn ons ervan bewust dat ook in een kerkgemeente veiligheid niet vanzelfsprekend is. Daarom onderkent de kerkenraad uitdrukkelijk haar verantwoordelijkheid voor het thema veiligheid. Dat wil zeggen: ontwerpen, vaststellen, communiceren, uitvoeren, evalueren en bijstellen van veiligheidsbeleid zijn taken van de kerkenraad.

Wij realiseren ons dat het thema veiligheid in een kleine kerk- en dorpsgemeenschap een extra dimensie heeft. Omdat iedereen elkaar kent, lijkt aandacht voor veiligheid in de ogen van sommigen overbodig of zelfs een teken van wantrouwen. Aanspreken van elkaar is soms lastig, omdat je elkaar steeds weer tegenkomt in het dagelijks leven. Geruchten gaan snel een eigen leven leiden in het hele dorp, iedereen weet over wie het gaat. Daarom hebben ook onterechte beschuldigingen grote impact op de persoon in kwestie. Tegelijkertijd weten wij dat de veiligheidsrisico's er wel degelijk zijn of in elk geval niet uitgesloten kunnen worden. Extra aandacht voor communicatie van het beleid en voor een heldere maar uiterst zorgvuldige uitvoering is dus geboden.

3. Hoe werken we nu en in de komende tijd aan een veilige kerk?

a. Bewust worden en bewust blijven

Het onderwerp veilige kerk wordt steeds meer bespreekbaar. Daar zetten we de komende tijd meer op in. Te beginnen bij de kerkenraad, vervolgens bij commissieleden en andere vrijwilligers die met het onderwerp te maken hebben, vervolgens de gemeenteleden en tot slot ook extern. We doen dat door het onderwerp en de bijbehorende acties te agenderen en te bespreken, bijvoorbeeld in vergaderingen en bijeenkomsten. We blijven dat periodiek doen, om de aandacht niet te laten verslappen. Op de website www.pkn-gaastmeer.nl zal informatie over het beleid te vinden zijn, en we zenden geïnteresseerden graag het beleidsplan en overige stukken toe. Jaarlijks evalueren we het beleid, zie punt 5 van deze notitie. We maken gebruik van de hulpmiddelen en voorbeelden die de PKN beschikbaar stelt. Maar vooral proberen we om een onveilige cultuur te voorkómen. Voorbeeldgedrag maar ook het zoveel mogelijk toepassen van het vierogenprincipe kunnen daarbij helpen.

b. Gedragscode

De kerkenraad heeft op <datum> een gedragscode vastgesteld (als bijlage bij deze notitie gevoegd) op basis van de modelgedragscode van de PKN. Deze gedragscode wordt gepubliceerd op de website en komt aan de orde bij de communicatie over ons beleid. De gedragscode zal aan de orde komen bij het werven van vrijwilligers. Aan de huidige vrijwilligers en de beroepskracht zal worden gevraagd om de gedragscode te onderschrijven.

c. Werving vrijwilligers

Bij de verwelcoming van vrijwilligers wordt het beleid ten aanzien van veiligheid toegelicht en besproken. Vrijwilligers dienen te beschikken over een VOG en van hen wordt gevraagd de gedragscode te onderschrijven.

d. Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG's)

Op dit moment is de kerkenraad bezig VOG's aan te vragen voor de vrijwilligers die vanuit hun taak contact hebben met bezoekers of toegang hebben tot (vertrouwelijke) informatie of systemen, dan wel een positie bekleden die op andere wijze extra aandacht vraagt in het kader van veiligheidsbeleid. Dit zijn in elk geval de leden van de kerkenraad, de overige ambtsdragers, de bezoekdames, de leiding van de kindernevendienst en de administrateurs. De kerkelijk werker (enige beroepskracht bij ons) beschikt al over een VOG. Eens in de drie jaar zullen de VOG's opnieuw worden aangevraagd.

e. Vertrouwenspersonen

Wij hebben initiatief genomen om samen met ofwel onze buurgemeente(n) ofwel de gemeenten in de ring IJlst een aantal vertrouwenspersonen aan te stellen. De taakomschrijving zal in overeenstemming zijn met de richtlijnen van de PKN en de 'Instructie Interne Vertrouwenspersonen' (IVP). Wij willen de vertrouwenspersonen vragen om ten minste éénmaal per jaar schriftelijk te rapporteren en deze schriftelijke rapportage aan de kerkenraden mondeling toe te lichten. Wij hechten eraan dat de vertrouwenspersonen kennismakingsgesprekken voeren met onze gemeente.

4. Wat als er toch iets misgaat?

Zodra er een melding bij een van de vertrouwenspersonen komt, zal deze volgens de richtlijnen van de Instructie Interne Vertrouwenspersonen handelen.

Als er geen melding bij een van de vertrouwenspersonen binnenkomt, maar de kerkenraad toch signalen van een incident of potentieel onveilige situatie of onveilige cultuur ontvangt, zal de kerkenraad zoveel mogelijk in de geest van de IVP-richtlijnen handelen, dit met gebruikmaking en inachtneming van de toepasselijke protocollen en procedures van de PKN, waaronder het *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*. De kerkenraad zal hierbij desgewenst de vertrouwenspersonen consulteren.

De kerkenraad kan vrijwilligers schorsen in afwachting van nader onderzoek, dan wel de relatie met hen beëindigen. Dit gebeurt alleen schriftelijk en voorzien van een weloverwogen motivatie.

5. Evaluatie en bijstelling beleid veilige kerk

De kerkenraad zal jaarlijks bezien of en in hoeverre het beleid 'Veilige Kerk' bijgesteld moet worden. De eigen bevindingen en de rapportage van de vertrouwenspersonen worden daar waar van toepassing vertaald in wijziging of aanscherping van het beleid.

Bijlage: gedragscode